

Motion till riksdagen 2010/11:K338

av **Ulf Holm m.fl. (MP)**

Generaldirektörers villkor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om villkoren för generaldirektörer.

Motivering

Generaldirektörer och andra myndighetschefer utses i regel av regeringen på förordnande som gäller i sex år, vilka kan förlängas två gånger à tre år. Som generaldirektörer har de det yttersta ansvaret för en myndighet, ett arbete som innebär stort ansvar, men som också kräver stor integritet mot regeringen som de verkar under.

Regelverket kring de villkor som en generaldirektör verkar under är ovanligt generösa. Att de har en bra lön, oftast 60 000–110 000 kronor, är inte särskilt uppörande. Däremot är det så att regeringen, som deras arbetsgivare/uppdragsgivare, inte kan avsätta dem, eller på ren svenska, avskeda dem. Om det är så att regeringen inte är nöjd med en generaldirektör eller om en nytillträdd regering väljer att lägga ner en myndighet så sitter man där med en generaldirektör som kan ha upp till sex års förordnande kvar, med full lön under hela tiden. En granskning som TV4:s Nyheterna gjort i september 2008, visar att det finns flera generaldirektörer som lämnat sitt uppdrag med flera år kvar på sitt förordnande.

Hittills har regeringen löst dessa fall med att göra dem till generaldirektörer i Regeringskansliet. Några av dem har fått i uppdrag att göra utredningar. Samtidigt är det flera av dem som helt saknar arbetsuppgifter. Det framstår som mycket märkligt med tanke på att dessa personer oftast är synnerligen kompetenta personer. En liknande undersökning av kvällstidningarna i augusti 2009 visar att det finns ett flertal personer kvar i denna grupp av före detta generaldirektörer/myndighetschefer som står till regeringens förfogade utan heltidsuppdrag.

Fel! Okänt namn på

Denna situation är orimlig och riskerar att allvarligt skada allmänhetens förtroende för riksdag och regering. Det sänder ut signaler att det finns en oavsättlig elit som får full lön, en lön som för de allra flesta svenskar är något man bara kan drömma om.

Det är rimligt att se över villkoren för generaldirektörer och införa en klausul som innebär att de kan sägas upp av regeringen. Det vore då rimligt att de fick ett avgångsvederlag, beroende på ålder och antal år som generaldirektör, som är gängse i arbetslivet, kanske mellan tre och tolv månader. Det är ganska vanligt idag att en uppsagd person får avgångsvederlag, och det är rimligt att också en generaldirektör få detta.

Om regeringen driver en hård arbetslinje mot vanliga människor borde också regeringen tillämpa denna arbetslinje på generaldirektörer. Allt annat är orimligt. Regeringen lämnade i oktober 2009 en skrivelse till riksdagen om utnämningsspolitiken där man bland annat tog upp frågan om en översyn av anställningsvillkoren för myndighetschefer. Regeringen gör där den rätta iakttagelsen att det är föråldrade anställningsavtal och att det är över 15 år sedan man gjorde en översyn senast på detta område. En utredning utlovades därför och regeringen skrev att ”direktiv till en sådan särskild utredare” skulle tas fram under mandatperioden. Något sådant direktiv har vi däremot inte lyckats finna och än mindre har vi sett av några förslag på skärpta regler.

Därför vill vi med denna motion föreslå riksdagen att ge regeringen tillkänna vad som anförs i denna motion.

Stockholm den 25 oktober 2010

Ulf Holm (MP)

Gustav Fridolin (MP)

Valter Mutz (MP)